

Täysistunto

Torstai 12.5.2022 klo 16.03—18.34

2.3. Suullinen kysymys Suomen Nato-sopimuksen ratifiointista (Ville Kaunisto kok)

Suullinen kysymys SKT 95/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.29 **Ville Kaunisto kok:** Arvoisa puhemies ja arvoiset edustajakollegat! Me elämme historiallista aikaa. Suomi tulee ensi viikolla hakemaan puolustusliitto Naton jäseneksi. Me olemme yhdessä Suomen kansan vahvalla tuella rakentamassa turvallisempaa Suomea, Pohjolaa ja Itämeren aluetta. Turvallisuutemme lisääminen ei ole uhkaksi kenellekään.

Arvostan suuresti kansakuntamme yhtenäisyyttä tässä ajassa. Yhtenäisyys on ollut Suomen voimavara matkalla maailman onnellisimmaksi maaksi, ja se on sitä nyt ja tulevaisuudessa.

Naton jäseneksi pääseminen ei kuitenkaan ole vain meistä kiinni, vaan siihen tarvitaan jokaisen puolustusliiton jäsenen tuki. Tätä vaikuttamistyötä on tehty jo laajassa yhteistyössä, ja kysynkin teiltä, arvoisa ulkoministeri: miten voimme yhdessä varmistaa, että lähiaikoina alkava ratifiointiprosessi on mahdollisimman nopea?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Haavisto, olkaa hyvä.

16.30 **Ulkoministeri Pekka Haavisto** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos edustaja Kaunistolle hyvästä kysymyksestä. [Hälinää — Puhemies: Shh!] — Todella tämän kansakunnan yhtenäisyyden korostaminen tänä vaikeana hetkenä on erittäin tärkeää. Tämä sitoo meitä kaikkia täällä eduskunnassa.

Voin kertoa, että tänään, kun presidentti ja pääministeri tulivat omalla kannallaan julkisuuteen, sain jo kahdelta ulkoministeriltä soiton, että miten pääsemme ratifioimaan ja kuinka nopeasti. Heillä oli melkein kisa siitä, kuka ensimmäisenä ratifioi. No, kaikki eivät varmaan siinä kisassa ole mukana, mutta olemme pyrkineet vaikuttamaan kaikkiin osapuoliin, ottaneet yhteyksiä niin EU:n jäsenmaihin kuin muihinkin jäsenmaihin tämän ympärillä. Olisi erittäin tärkeää, että tästä eteenpäin myöskin eduskunta, kansanedustajat ja puolueet, kaikki, omissa kontakteissaan korostaisivat ratifiointin merkitystä, vastaisivat ehkä niihin kysymyksiin, jotka liittyvät Suomen turvallisuusasemaan tai meidän haluamme liittyä Naton jäseneksi, ja myöskin kertoisivat meidän puolustuskapasiteetista, siitä, millainen jäsen me olisimme, mitä ajatuksia meillä on Naton kehittämisen suhteen. Kaikki tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2022 vp

keskustelu on nyt äärimmäisen arvokasta, ja on tärkeää, että myöskin oppositio ja kaikki puolueet ovat tässä työssä mukana.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt ne edustajat, jotka tästä Nato-aiheesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, ylös ja V-painiketta. — Edustaja Kaunisto jatkaa.

16.31 **Ville Kaunisto kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ulkoministerin vastauksesta. — Venäjän 24. helmikuuta aloittama täysin oikeuttamaton, julma hyökkäys Ukrainaan päätti Euroopan yli 70 vuotta jatkuneen suursodattoman aikakauden. Olemme nyt kylmän sodan jälkeisen ajan päätepisteessä. Viime kuukausien keskustelu Suomen turvallisuuden takaamiseksi on käyty suomalaisten rohkeudesta käsin, Suomen kansalaisten johtamana ja Suomen kansalaisten parhaaksi.

”Ei koskaan enää yksin.” Tämä jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin lausahdus on ohjannut meitä nyt ja jo vuosien ajan vahvemmasi osaksi länttä. Suomalainen edustuksellinen demokratia on näyttämässä voimansa. Nyt ovat vuorossa ne viimeiset ja usein myös haastavimmat askeleet. Voisiko arvoisa hallitus vielä avata hieman mahdollisen ratifiointiprosessin aikataulua tarkemmin?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ministeri Haavisto, olkaa hyvä.

16.33 **Ulkoministeri Pekka Haavisto** (vastauspuheenvuoro): Kiitos tästä lisäkysymyksestä. — Todella sikäli kuin eduskunta tämän asian saa viikon alussa käsitellyksi, tietysti viemme tiedon Natoon, että tällainen päätös Suomessa ollaan tehty tasavallan presidentin ja valtioneuvoston ja eduskunnan yhteisymmärryksellä, ja tällaiset jäsenyysneuvottelut tai niihin liittyvät keskustelut voidaan käydä hyvin nopeasti. Olemme saaneet Natosta tiedon, että ne ovat ehkä yhden kahden päivän keskusteluja. Sen jälkeen sitten Naton neuvostolle menee tämä tieto, ja Naton neuvosto lähettää sen Naton jäsenmailhin eli näihin kolmeen-kymmeneen maahan käsiteltäväksi.

Naton pääsihteeri on arvioinut, että ratifiointiprosessi voisi kestää neljästä kahteentoista kuukautta tilanteesta riippuen. Monilla mailla on tärkeitä poliittisia tapahtumia, esimerkiksi USA:ssa on tulossa välivaalit syksyllä, ja totta kai kiirehdimme nyt eri maiden kanssa käymissämme keskusteluissa sitä, että saisimme eri maiden ratifiointiprosessin nopeasti liikkeelle. Olemme myöskin aina puuttuneet, jos on sanottu, että jossakin maassa on joku ongelma, epäluuloa ja muuta tällaista, ja heti ottaneet yhteyttä ja korjanneet myöskin väärää tietoa Suomeen ja Ruotsiin liittyen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Orpo.

16.34 **Petteri Orpo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on todellakin historiallinen päivä, kun valtionjohto ilmoitti, että Suomi hakee Nato-jäsenyyttä. Tästä kuuluu kiitos sille yksituumaisuudelle, joka on täällä, mutta erityinen kiitos menee Suomen kansalle, joka viisaasti jo heti Ukrainan sodan alettua näki, millaisia ratkaisuja Suomen pitää tehdä. Se on ollut erittäin merkittävää, ja ei voi olla korostamatta vielä kansallista yksituumaisuutta näin suuren päätöksen edessä.

On myöskin erittäin hienoa, että prosessi etenee nopeasti, ja kiitokset valtiojohtolle ja presidentille myös siitä, että Suomelle on luvattu niin paljon tukea tämän prosessin ajaksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2022 vp

Eilinen Boris Johnsonin, Britannian pääministerin, vierailu viesteineen oli erittäin merkittävä. Toivoisin, että ulkoministeri tai puolustusministeri voisi suomalaisille hieman avata, kuinka tärkeä itse asiassa tämä viesti sekä sotilaallisesta avusta että poliittisesta tuesta, nimenaan Britannian pääministerin suulta, meille oli.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt siellä on kaksi ministeriä käsi pystyssä. — Annetaan ministeri Haavistolle, kun on päässyt vauhtiin. [Naurua]

16.35 Ulkoministeri Pekka Haavisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä tästä poliittisesta puolesta: Huomasitte varmaan, että pääministeri Johnson kävi myöskin Ruotsissa, ja tiesimme, että Ruotsin ja Ison-Britannian välillä on tällainen sopimuksen uudistamisprosessi menossa, ja olimme yhteydessä myöskin Isoon-Britanniaan siitä, että olisi erittäin tärkeää, että mikäli he niin katsovat, samanlainen sopimus, tai julistus tässä tapauksessa, voitaisiin Suomen kanssa tehdä ja saada tämä sama viesti koskien sekä Suomea että Ruotsia, ja näin myöskin tapahtui: Iso-Britannia ilmoitti tuestaan yhtä aikaa näille molemmille maille. Sehän on ikään kuin tämmöinen vähän 5 artiklan tyyppinen tuki, että Iso-Britannia tukee meitä ja me tuemme tarvittaessa Isoa-Britanniaa, ja Ruotsi myöskin, mikäli he joutuvat konfliktiin tai jokin onnettomuus heihin iskee. Tämä on hyvin laaja poliittinen sitoumus. Se ei ole sopimus, niin kun tiedetään, vaan se on julkilausuma, mutta uskon, että tämä poliittinen sitoutuminen molemmilta puolilta tähän on erittäin vahva, ja se myöskin avasi pään sille, että muut maat varmasti tulevat vastaavantyyppisillä julkilausumilla sitten kun aika on.

Kysymyksen käsittely päättyi.